

Vergaderjaar 2021–2022

28 676

NAVO

36 045

Situatie in de Oekraïne

Nr. 403

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN DEFENSIE EN VAN BUITEN- LANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 maart 2022

Met deze brief informeren wij u over de inzet van een Nederlandse Patriot luchtverdedigingseenheid in Slowakije. Over het voornemen van het kabinet deze eenheid te ontplooiën is uw Kamer op 9 maart 2022 per brief geïnformeerd (Kamerstukken 28 676 en 36 045, nr. 392).

Inleiding

De NAVO heeft aan de bondgenoten verzocht om aanvullende activiteiten aan de oostflank te ontplooiën, gericht op het versterken van de afschrikkings- en verdedigingsfunctie. In dit kader heeft Duitsland, als *Framework Nation* van de zogenaamde *Binational Air Missile Defence Task Force* (BAMDTF), aan Nederland verzocht om gezamenlijk grondgebonden luchtverdedigingscapaciteit te ontplooiën in Slowakije. Specifiek betreft dit de inbreng van één Nederlandse Patriot luchtverdedigingseenheid.

De ontplooiing van patrioteenheden in Slowakije in NAVO-verband betreft inzet voor de bescherming van het bondgenootschappelijk verdragsgebied. Het gaat om de eerste hoofdtaak van Defensie. Hiervoor is geen specifieke rechtsgrond benodigd. Het Slowaaks parlement heeft op 15 maart 2022 een positief besluit genomen over de inzet van NAVO-eenheden op Slowaaks grondgebied. Als gastland (*Host Nation*) vervult Slowakije een aantal ondersteunende taken.

Kabinetsstandpunt

De inzet van multinationale luchtverdedigingscapaciteit in Slowakije draagt bij aan de versterking van de collectieve afschrikking- en verdedigingsfunctie van de NAVO en de geruststelling van onze bondgenoten in de regio. De aanwezigheid van militairen van NAVO-bondgenoten geeft aan dat een schending van het NAVO-verdragsgebied leidt tot de onmiddellijke betrokkenheid van het gehele bondgenootschap. De

multinationale inzet vormt daarom een belangrijk teken van eendracht, daadkracht en onderlinge solidariteit. Het kabinet acht het van groot belang hieraan een actieve Nederlandse militaire bijdrage te leveren. De verslechterde veiligheidssituatie in Europa als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne maakt deze bijdrage noodzakelijk.

In aanvulling hierop acht het kabinet het ook van belang om te voldoen aan het verzoek van onze strategische partner Duitsland om gezamenlijk op te treden in Slowakije. Met deze concrete militaire inzet wordt de nauwe samenwerkingsrelatie tussen beide landen verder vorm gegeven.

Nederlandse inzet

De Nederlandse inzet in Slowakije bestaat uit één Patriot luchtverdedigingseenheid. Deze eenheid maakt deel uit van het Defensie Grondgebonden Luchtverdedigingscommando (DGLC) van het Commando Landstrijdkrachten. De Patriot luchtverdedigingseenheid zal worden ingezet om het NAVO-verdragsgebied en de bevolking te beschermen tegen inkomende raketten.

Ontplooiing van de Nederlandse Patriot-eenheden vergt de inzet van ongeveer 150 Nederlandse militairen. Met het oog op het waarborgen van het eigen voortzettingsvermogen duurt de inzet in principe zes maanden. De inzet vindt plaats in de omgeving van de luchtmachtbasis in Sliac, in centraal Slowakije, onder aansturing van de NAVO. Vanwege de samenwerking met Duitsland heeft deze inzet geen grootschalige gevolgen voor de inzetbaarheid van overige onderdelen van de krijgsmacht.

Om dergelijke militaire inzet mogelijk te maken is het gebruikelijk dat er, als onderdeel van het besluitvormingsproces, een verkenningsmissie wordt uitgevoerd. Hierbij wordt gekeken naar de lokale omstandigheden en de benodigde afspraken en taakverdeling met *Framework Nation* Duitsland en het gastland Slowakije. De hoofdmacht van de Nederlandse inzet staat vanaf de eerste week van april gereed voor verplaatsing. Het exacte moment van aanvang van de inzet is mede afhankelijk van de ontplooiingsactiviteiten van *Framework Nation* Duitsland en gastland Slowakije.

Patriots zijn bij uitstek wapens gericht op defensieve inzet. Ontplooiing draagt bij aan geloofwaardige afschrikking door de NAVO en heeft daarmee tot doel om de Russische strategische afwegingen zodanig te beïnvloeden dat niet wordt overgegaan tot schending van het NAVO-verdragsgebied.

Inkadering inzet binnen NAVO

Voorafgaand en na de Russische invasie van Oekraïne hebben de NAVO bondgenoten maatregelen genomen om de waakzaamheid en gereedheid binnen het gehele NAVO-inzetgebied te verhogen (Kamerstuk 36 045, nr. 2 en Kamerstukken 28 676 en 36 045, nr. 391). Als gevolg van Russisch handelen is de verwachting dat sprake zal zijn van een langdurige verslechtering van de veiligheidssituatie in Europa. Daarom herziert de NAVO haar collectieve verdedigingsfunctie en wordt de oostflank versterkt waar nodig. In het verslag van de NAVO ministeriële van 16 maart 2022 wordt u hierover nader geïnformeerd.

Vooruitlopend op besluitvorming door NAVO bondgenoten over versterking van de NAVO *posture* heeft SG NAVO bondgenoten opgeroepen om bilaterale en/of multilaterale initiatieven in de regio te ontplooiën gericht op de versterking van de collectieve afschrikking en

verdediging. De inzet van de Patriot luchtverdedigingseenheden door Nederland en Duitsland in Slowakije past in dit kader.

Financiën

De additionele uitgaven die gemoeid zijn met de Nederlandse inzet van Patriots voor een periode van zes maanden worden geraamd op € 10–15 miljoen. Deze kosten worden gefinancierd uit het Budget Internationale Veiligheid (BIV).

Tot slot

Het kabinet acht het noodzakelijk om de vooruitgeschoven aanwezigheid aan de oostflank te versterken, zolang Rusland volhardt in zijn huidige agressieve opstelling. Het kabinet is van mening dat Nederland hier als NAVO-bondgenoot actief militair aan dient bij te dragen.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra